
28.02.2017

Eestis tegutsevad investeerimisühingud tegelevad väärtpaberivahenduse ja tuletisinstrumentide müügiga. Siinsed investeerimisühingud haldasid 2016. aasta kolmanda kvartali lõpu seisuga 917 miljoni euro ulatuses klientide varasid.

Investeerimisühingute endi varade maht vähenes 2016. aasta kolmandas kvartalis 6%, 42 miljoni euroni. Enamiku ehk 55% varadest moodustasid hoiused pankades ja finantseerimisasutustes, peamiselt Eesti, Ameerika Ühendriikide ja Ühendkuningriigi omades. Lisaks hoidsid investeerimisühingud 8% varadest võlakirjades, et täita likviidsus-normatiivi. Võlakirjaportfelli koosseis kolmandas kvartalis ei muutunud.

Likviidsuskattekindluse nõuet täitsid kolmandas kvartalis kõik investeerimisühingud, sektori kokkuvõttes suure varuga. Varad on küllaltki likviidselt paigutatud – võlakirjadesse ning pankade ja finantseerimisasutuste hoiustesse –, likviidsuse vahendeid on 63% varadest.

Investeeringisühingud jäid kolmandas kvartalis kokku 1,7 miljoni euroga kahjumisse. 2016. aasta esimese kolme kvartali kokkuvõttes oli sektor samuti kahjumis, 1,1 miljoni euro ulatuses. Kahjum on tekkinud kahanevate tulude tõttu: kolmandas kvartalis teeniti netotulu 2,7 miljonit eurot ehk 34% vähem kui teises kvartalis. 2016. aasta esimese kolme kvartaliga teenis sektor netotulu 12,8 miljonit eurot ehk 20% vähem kui aasta varem. Peamiselt on kahanenud väärtpaberivahendusega seotud tulud. Sektori kahjumit on veelgi suurendanud erakorralised allahindlused. Allahindlused moodustati valuutakursside kõikumiste tõttu klientide vastu tekkinud nõuete katteks.

Investeeringisühingute omakapitali tootlikkus oli kolmanda kvartali lõpus aasta baasile viiduna –3,7%.

Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv langes kolmandas kvartalis märgatavalt: 42,8%lt 30,3%ni, peamiselt valuutaposisatsioonide suurenemise tõttu. See suhtarv näitab, kui palju hoiavad investeeringisühingud omavahendeid omandatud riskiposisatsioonide suhtes. Alanemisest hoolimata on esimese taseme põhiomavahendite suhtarv palju kõrgem kui pangandusmääruses sätestatud miinimum 4,5%.

Peamised arengusuunad ja riskid

- Enamik Eestis tegutsevaid investeeringisühinguid osutavad investeerimisteenuseid väljaspool Eestit. Ulatusliku piirülese tegevusega kaasnevad märkimisväärsed vastavus-, operatsiooni- ja maariskid.
- Sektori tulubaas on langenud madalale tasemele. Juhul kui investeerimisteenuste müügi madalseis kestab pikemat aega, siis võib see märgatavalt mõjutada investeeringisühingute kapitaliseeritust.
- Investeeringisühingud on oma äritegevuses avatud märkimisväärselt valuutariskile. 2016. aasta kolmanda kvartali lõpus moodustas sektori avatud valuutaposisatsioonide väärtus 75 miljonit eurot ehk omavahendite suhtes 206%. Valuutaposisioonid suurenesid kvartali jooksul üle kahe korra, kuna teises kvartalis hoiti positsioone teadlikult väiksena Ühendkuningriigi juunikuise referendumi tõttu.

Finantsinspeksioon avaldab ülevaateid riikliku järelevalve alla kuuluvate finantssektori valdkondade olukorra ja arengusuundade kohta. Ülevaated põhinevad turuosaliste esitatud aruannetel ning avaldatakse andmete laekumise järgi kord kvartalis pankade, kindlustusseltside, fondivalitsejate, investeeringisühingute ja makseasutuste kohta. Ülevaated on kättesaadavad Finantsinspeksiooni veebilehel.

